

Adele E. Goldberg, *Constructions at Work. The Nature of Generalization in Language*, Oxford 2006, Oxford University Press, 280 стр.

Ауторки ове књиге је „идејни отац“ био њен професор са универзитетских студија истакнути амерички лингвиста George Lakoff. Тај когнитивистички опредељени истраживач, а при том врстан познавалац генеративне граматике Ноама Чомског, упутио је своју ученицу на даља размишљања о принципима по којима се отелотворују исказане датости. Исход тог упућивања су оригинални теоријски увиди Голдбергове. Примењујући на те своје увиде термин *конструкционализам*, она их је детаљно представила научној јавности 1995. године књигом *Constructions: A Construction Grammar Approach to Argument Structure* (Chicago, Chicago University Press). Одмах је стекла истомишљенике. Од тих се најконструктивнијим показао William Croft. Он је, наиме, 2001. године објавио излагање насловљено *Radical Construction Grammar* (Oxford, Oxford University Press), које је у битној мери допринело томе да се научна јавност заинтересује за идеје Аделе Голдберг.

Конструкционализам се, као теоријско-методолошки приступ, најкомплетније „ишчитава“ управо из ове књиге коју смо, овом приликом, одабрали за предмет разматрања. Из ње сазнајемо, између остalog, како се устројавају човекова језичка знања, посебно како њих деца стичу, затим шта условљава извесна генерализовања која су двоструко значајна — с једне стране својом оствареношћу омогућавају одговарајући језички поступак, а с друге стране оспособљавају појединца не само за то да на неки новаторски начин „скроји“ сопствени исказ, већ и да разуме какво му саопштење преноси његов саговорник својим новаторски „скројеним“ исказом. Посебно вреди споменути да ова књига не мимоилази ни оно што је не само за лингвистику, већ и за науку уопште, битно — ставља на увид одређене податке о томе какав однос језички поступак успоставља, на менталној ранини, са појединим когнитивним доменима.

Ауторкино излагање започиње кратким уводним речима (непуне две странице), па се затим раслојава у три посебна одељка. Као што им наслови казују, ти су одељци посвећени — први (наслов: *Constructions*; стр. 1–65) упућују у смисао лингвистичког појма названог *конструкција*, други (наслов: *Learning*; стр. 69–126) факторима који човеку обезбеђују стицање знања, трећи (наслов: *Explaining Generalisations*; стр. 129–226) разјашњава феномене оличене оствареношћу специфичног уопштавања. Излагање се завршава одељком *Закључак* (наслов: *Conclusion*; стр. 227–230). Потом следи списак коришћене стручне литературе (стр. 231–262), па списак имена помињаних аутора (стр. 263–269) и појмовни регистар (стр. 270–280).

Своју рецензију завршавам исписујући следећу поруку: сматрам да би за српску лингвистику од велике користи било да се наша домаћа водећа стручна јавност што скорије упозна са књигом Аделе Голдберг *Constructions at Work*.

Београд

Милка Ивић